

1

แนวทางพัฒนาความสามารถในการมีงานทำ
ตลอดชีวิตสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย

รศ.ดร.อดิสรณ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา

Outline

ประชุมกลุ่มย่อยตัวแทนผู้สูงอายุ ณ ทีดีอาร์ไอ

1. ความสำคัญและกรอบความคิด

2. การเปรียบเทียบนโยบายการจ้างงานในต่างประเทศและไทย

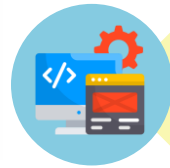
3. ยุทธศาสตร์ แผนงาน และกฎหมายในการส่งเสริมการจ้างงาน

4. มุมมองการจ้างงานของผู้ประกอบการเอกชน

5. การวิเคราะห์ปัจจัยกำหนดการจ้างงานผู้สูงอายุ

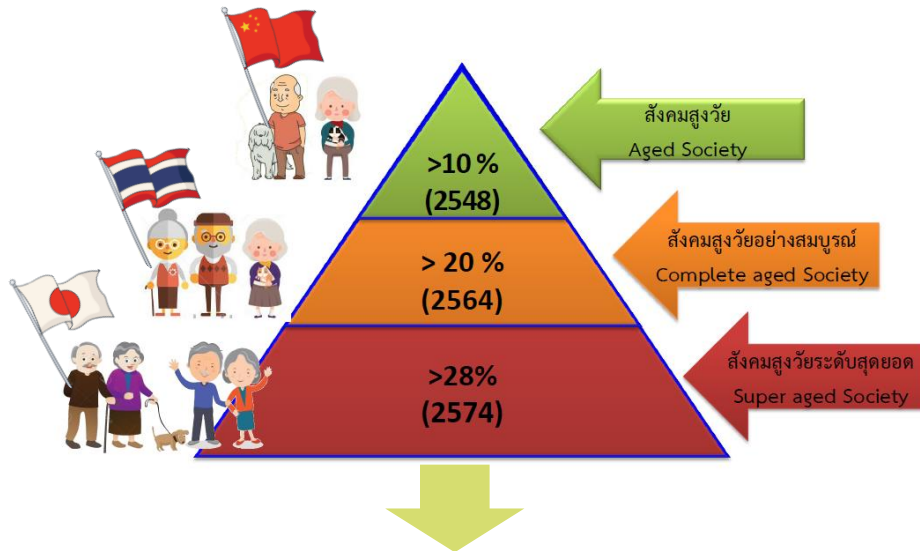
6. ดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ

7. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนารูปแบบการจ้างงานผู้สูงอายุในประเทศไทย

สถานการณ์

- ปี 2565 ไทยก้าวเข้าสู่การเป็น **สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์** (อายุ 60 ปีขึ้นไป) เนื่องจากอัตราเกิดต่ำลงและการมีชีวิตยืนยาวขึ้น
- สัดส่วนผู้สูงอายุ เกิน 20 % ของประชากรทั้งหมด (12.7 ล้านคน)

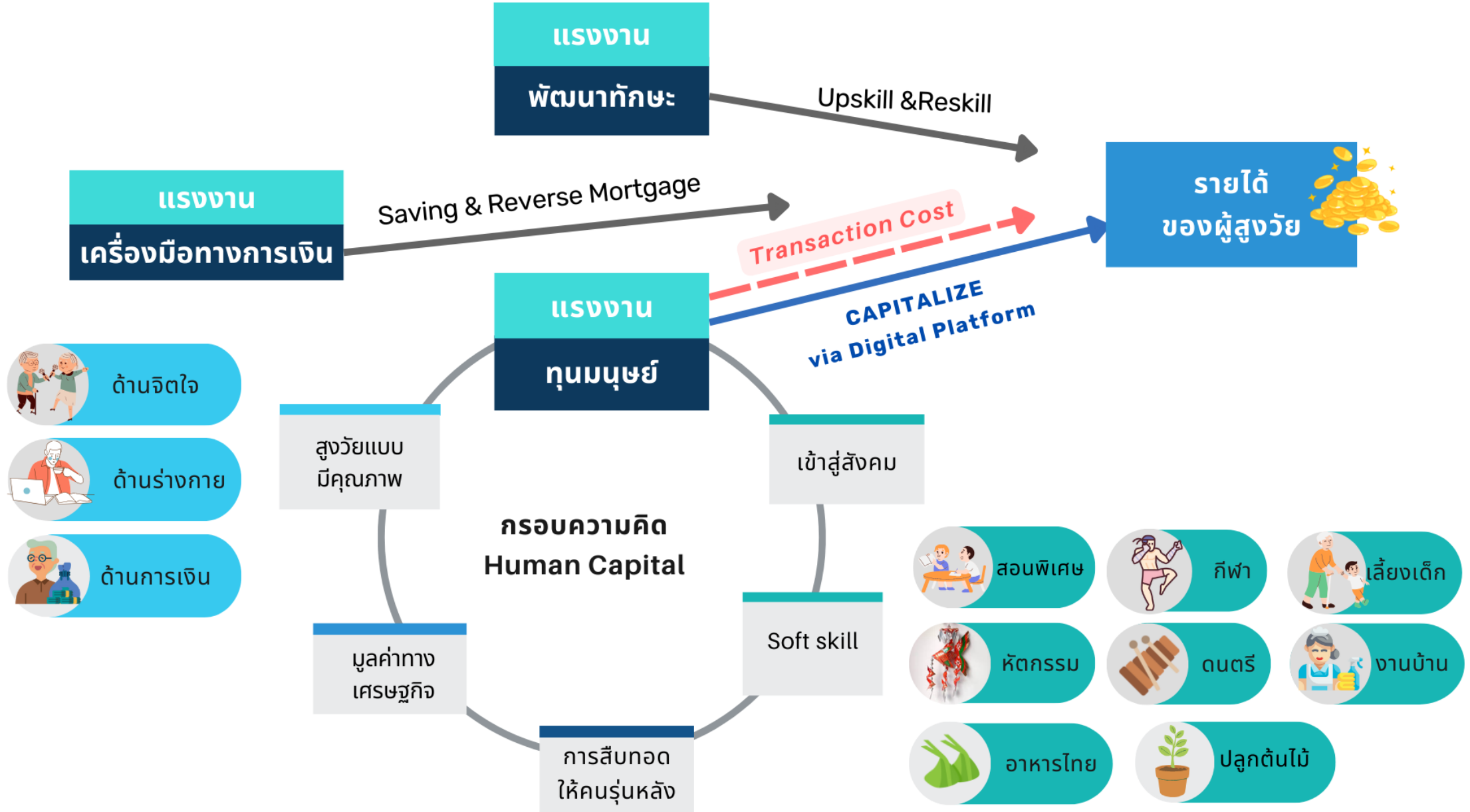

ประเด็นปัญหา

- วัยผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้อาจมีสัดส่วนมากขึ้น
- ภาครัฐมีค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการมากขึ้น (บริการทางการแพทย์และบริการทางสุขภาพแก่ผู้สูงอายุ)
- ผู้สูงอายุไม่ได้รับการดูแลที่เหมาะสมและอยู่เพียงลำพัง
- ความรู้สึกเป็นภาระให้ลูกหลานดูแลหลังเกษียณ
- ปัญหาสุขภาพที่เพิ่มขึ้น

เป้าหมาย

แนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต/รูปแบบการจ้างงานผู้สูงอายุของประเทศไทย

2. การเปรียบเทียบนโยบายการจ้างงานในต่างประเทศและไทย

ประเด็น	ฟินแลนด์	เนเธอร์แลนด์	สหรัฐอเมริกา	ญี่ปุ่น	เกาหลีใต้	สิงคโปร์	ฟิลิปปินส์	ไทย
นโยบายที่มีการดำเนินการระดับมาก								
1. การสนับสนุนการขยายการทำงานและการยืดอายุเกษียณ								
ระบบบำนาญ	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊
2. การส่งเสริมผู้ประกอบการจ้างแรงงานสูงอายุ								
กม. การป้องกันและเฝ้าระวังการเลือกปฏิบัติ	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊
การให้ข้อมูลและคำปรึกษา	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊
3. การสนับสนุนการทำงานและพัฒนาทักษะของแรงงานสูงอายุ								
การทำงานและจัดหาแหล่งงาน	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊
การฝึกและประเมินทักษะ	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊
การให้คำปรึกษา/จัดกลุ่มงานให้สอดคล้องกับความต้องการตลาด	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊
การใช้เทคโนโลยีเพื่อการจ้างงาน	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊

2. การเปรียบเทียบนโยบายการจ้างงานในต่างประเทศและไทย (ต่อ)

ประเด็น	ฟินแลนด์	เนเธอร์แลนด์	สหรัฐอเมริกา	ญี่ปุ่น	เกาหลีใต้	สิงคโปร์	ฟิลิปปินส์	ไทย
นโยบายที่มีการดำเนินการระดับมาก								
4. การพัฒนาความสามารถในการจ้างงานผู้สูงอายุ								
การจัดสถานที่ทำงานที่เป็นมิตรและปลอดภัย								
การจัดทำ กม. และข้อตกลงเพื่อคุ้มครองคุณภาพชีวิตการทำงาน								
การป้องกันปัญหาสุขภาพกายและจิต								
การสนับสนุนการทำงานแบบยืดหยุ่น								

2. การเปรียบเทียบนโยบายการจ้างงานในต่างประเทศและไทย (ต่อ)

ประเด็น	ฟินแลนด์	เนเธอร์แลนด์	สหรัฐอเมริกา	ญี่ปุ่น	เกาหลีใต้	สิงคโปร์	ฟิลิปปินส์	ไทย
นโยบายที่มีการดำเนินการระดับปานกลาง								
1. การสนับสนุนการขยายการทำงานและการยืดอายุเกษียณ								
การขยายอายุเกษียณ (>60ปี)	😊	😊	😊	😊	☒	😊	😊	😊
2. การส่งเสริมผู้ประกอบการจ้างแรงงานสูงอายุ								
การให้เงินสนับสนุนนายจ้าง	😊	😊	☒	😊	😊	😊	😊	☒
การจ้างแรงงานสูงอายุใน SME	☒	😊	😊	😊	😊	😊	😊	☒
การจัดทำระบบค่าแรง (เลือกรูปแบบเกษียณและตกลงค่าแรง)	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	☒ (กำหนดค่าแรงขั้นต่ำ)
การจำกัดการบังคับการเกษียณของนายจ้าง	😊	😊	☒	😊	😊	😊	😊	☒
3. การสนับสนุนการทำงานและพัฒนากิจกรรมของแรงงานสูงอายุ								
การสนับสนุนเงินชดเชยแก่ผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มทักษะ	😊	😊	😊	😊	☒	😊	😊	☒

2. การเปรียบเทียบนโยบายการจ้างงานในต่างประเทศและไทย (ต่อ)

ประเด็น	ฟินแลนด์	เนเธอร์แลนด์	สหรัฐอเมริกา	ญี่ปุ่น	เกาหลีใต้	สิงคโปร์	ฟิลิปปินส์	ไทย
นโยบายที่มีการดำเนินการระดับน้อย								
1. การสนับสนุนการขยายการทำงานและการยืดอายุเกษียณ								
การยกเลิกอายุเกษียณ	☒	☒	☒	😊	☒	☒	☒	☒
ระบบบำนาญแบบไม่เต็มเวลา	😊	😊	☒	☒	☒	☒	☒	☒
การเพิ่ม/ลดสิทธิพิเศษสำหรับแรงงานที่ทำงานเลยอายุเกษียณ	😊	😊	😊	☒	☒	😊 (เพิ่มสิทธิพิเศษ)	☒	☒
การส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการ	☒	☒	😊	☒	😊	😊	😊	😊
2. การส่งเสริมผู้ประกอบการจ้างแรงงานสูงอายุ								
การลดภาษีเงินได้นิติบุคคลแก่ผู้ประกอบการที่จ้างงานผู้สูงอายุ	😊	☒	☒	☒	😊	☒	😊	☒

1. ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580
  - การพัฒนากำลังคนและเสริมสร้างศักยภาพ
2. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566-2570
  - การพัฒนาศักยภาพของกลุ่มผู้สูงอายุให้สามารถเข้าสู่ตลาดงานเพิ่มขึ้น การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
3. แผนกลยุทธ์ด้านการทำงานของผู้สูงอายุ ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2559-2563)
  - การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุด้านการงานให้สามารถพึ่งพาตนเอง
4. แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579
  - การพัฒนากำลังคนและเสริมสร้างศักยภาพ
5. นโยบายและมาตรการเตรียมความพร้อมรองรับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ
  - การเตรียมความพร้อม การส่งเสริมศักยภาพ การคุ้มครองทางสังคม และการพัฒนาองค์ความรู้
6. แผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2566 - 2580) – กระทรวง พม.
  - การเตรียมความพร้อม การยกระดับคุณภาพชีวิต การบูรณาการระบบบริหารเพื่อรองรับสังคมสูงวัย การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมรองรับสังคมสูงวัย
7. มาตรการขับเคลื่อนสังคมสูงวัยคนไทยอายุยืนใน 4 มิติ – บูรณาการ 6 กระทรวง
  - ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการสนับสนุน ได้แก่ แนวทางการขยายอายุการจ้างงาน การพัฒนาทักษะและอาชีพทางเลือก และการกระจายแหล่งการจ้างงาน

มาตรการขับเคลื่อนระเบียบวาระแห่งชาติ เรื่อง สักมสูงอายุ

การบูรณาการความร่วมมือ 6 กระทรวงหลัก

- ก.การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (กรมกิจการผู้สูงอายุ)
- ก.สาธารณสุข
- ก.มหาดไทย
- ก.แรงงาน
- ก.วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- ก.ศึกษาธิการ

มาตรการที่เกี่ยวข้องกับการจ้างงานผู้สูงอายุ

- การส่งเสริมการมีงานทำและมีรายได้
  - ส่งเสริมการมีงานทำ กลุ่มรองการทำงาน และพัฒนาศักยภาพ
  - กำหนดงาน อาชีพ และระยะเวลาทำงานที่เหมาะสม
  - สร้างผลิตภัณฑ์สินค้าผ่านการสนับสนุนจากรัฐ วิชากิจชุมชน และวิชากิจเพื่อสังคม
  - กำหนดโครงการสำคัญในการส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสม

กฎหมายในการส่งเสริมจ้างงานผู้สูงอายุ

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยปี พ.ศ. 2560 การส่งเสริมประชาชนให้สามารถทำงานอย่างเหมาะสม กับศักยภาพและวัย
- **พสบ. ผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 (ฉบับแก้ไข พ.ศ. 2533) –พม.** การส่งเสริมการทำงานของผู้สูงอายุ การอบรม ทักษะอาชีพและฝึกอาชีพที่เหมาะสม การสร้างแรงจูงใจในการจ้างงาน และกองทุนผู้สูงอายุ (กู้ยืมเงิน)
- **พสบ. คุ่มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 (ฉบับแก้ไข พ.ศ. 2560) – ก.แรงงาน** การจ่ายเงินชดเชยกรณีเลิกจ้าง
- **พสบ. ประกันสังคม พ.ศ. 2553** การคุ้มครองผู้ประกันตน กรณีชราภาพจากกองทุนประกันสังคม
- **ประกาศกระทรวงแรงงาน** การส่งเสริมการมีงานทำให้มีความยืดหยุ่นและเหมาะสม เช่น การกำหนดเวลา ทำงาน การจ่ายค่าตอบแทน (อย่างน้อย 45 บาท/ชม.)
- **พระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 639) พ.ศ. 2560** การยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่ผู้ประกอบการในการจ้างผู้สูงอายุ

การสนับสนุนการมีงานทำในผู้สูงอายุของ **องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น**

- การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตแก่ผู้สูงอายุ โดยเฉพาะการเรียนนอกระบบการศึกษา
- **การสร้างความมั่นคงของรายได้และการมีงานทำ** ได้แก่ การทำงานตามความถนัด การส่งเสริมผู้สูงอายุ ในฐานะผู้ถ่ายทอดประสบการณ์และความชำนาญ และการคุ้มครองการทำงาน
- **การส่งเสริมอาชีพ** แก่ผู้สูงอายุ
- การคุ้มครองการทำงาน และการ**ส่งเสริมสวัสดิการ** ด้านต่าง ๆ เช่น ศูนย์บริการผู้สูงอายุ ศูนย์การเรียนรู้ และฝึกรอบรวมอาชีพผู้สูงอายุ ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิต และส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ ฯลฯ

ตัวอย่างโครงการ (อปท. กับหน่วยงานภายนอก)

- โครงการส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุในอาชีพที่เหมาะสมกับวัย และประสบการณ์
- โครงการขยายโอกาสการมีงานทำให้ผู้สูงอายุ
- โครงการขยายโอกาสการมีงานทำให้ผู้สูงอายุ กิจกรรมพัฒนา ต่อยอดผลิตภัณฑ์สู่ตลาดออนไลน์
- โครงการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุ และแรงงานพิการ
- โครงการส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ
- โครงการโรงเรียนสร้างสุขผู้สูงวัย
- โครงการมหกรรมภูมิปัญญาผู้สูงวัย
- **โครงการฝึกรอบรวมและส่งเสริมอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ** ฯลฯ

4. มุมมองการจ้างงานของผู้ประกอบการเอกชน

ประเด็น	ขนาดใหญ่ (4 แห่ง)	ขนาดกลางและเล็ก (4 แห่ง)
รูปแบบและลักษณะการจ้างงาน	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องเป็นผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป - ไม่จำกัดวุฒิการศึกษา - การสัมภาษณ์ก่อนทำงาน และมีการอบรมก่อนการทำงาน - มีสวัสดิการ เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่ารถ ฯลฯ - สามารถทำงาน part-time / จ้างรายเดือน รายวัน - กำหนดระยะเวลาการทำงาน 4-8 ชม. - มีการจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับแรงงานสูงวัย 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่จำกัดอายุ - ได้รับค่าตอบแทนเป็นรายชิ้น - ทำสัญญาการจ้างงานรายปี - จ้างงานตามความเชี่ยวชาญของผู้สูงอายุ - สามารถทำที่บ้านได้ - จ้างงานต่อตามความเชี่ยวชาญ
การสนับสนุนเพิ่มเติมจากภาครัฐ	<ul style="list-style-type: none"> - มาตรการจูงใจเพื่อให้ผู้ประกอบการจ้างงานผู้สูงอายุ เช่น ปรับเพิ่มเงินเดือนสูงสุดในการลดหย่อนภาษีสำหรับผู้ประกอบการ (tax benefit) - ให้ภาครัฐส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุให้มีความยืดหยุ่น - พัฒนาทักษะความรู้ด้านเทคโนโลยี 	<ul style="list-style-type: none"> - อบรมให้ความรู้การออกแบบผลิตภัณฑ์ - พัฒนาทักษะความรู้ด้านเทคโนโลยี - สนับสนุนด้าน การตลาด
ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมการทำงานของผู้สูงอายุ	<ul style="list-style-type: none"> - รายได้ต่ำ - สุขภาพ - ทัศนคติต่อผู้สูงอายุ - ทักษะและความต้องการเรียนรู้ของผู้สูงอายุ - ฐานข้อมูลแรงงานผู้สูงอายุ - ความปลอดภัยในการทำงาน - ความสะดวกในการทำงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - ทักษะและ ความเชี่ยวชาญ - สุขภาพ

5. การวิเคราะห์ปัจจัยกำหนดการจ้างงานผู้สูงอายุ (ต่อ)

กลุ่มตัวอย่าง

จัดเก็บข้อมูลตัวอย่างที่มีอายุ 45 ปี ขึ้นไป กระจายใน 5 ภูมิภาค โดยคัดเลือกจังหวัดที่มีจำนวนผู้สูงอายุในลำดับต้น ๆ

จังหวัด	เมือง (กทม./เทศบาลนคร/เทศบาลเมือง)		ชนบท (เทศบาลตำบล/อบต.)		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กรุงเทพมหานคร	100	39.5%	0	0.0%	100	19.9%
เชียงใหม่	46	18.2%	75	30.1%	121	24.1%
อุบลราชธานี	26	10.3%	75	30.1%	101	20.1%
นครศรีธรรมราช	22	8.7%	73	29.3%	95	18.9%
ชลบุรี	59	23.3%	26	10.4%	85	16.9%
รวม	253	100.0%	249	100.0%	502	100.0%

เก็บแบบสอบถามตัวอย่างผู้สูงอายุ
เขตเมือง บริเวณคลองแม่ข่า
อ.เมือง จ.เชียงใหม่

5. การวิเคราะห์ปัจจัยกำหนดการใช้งานผู้สูงอายุ (ต่อ)

ผลการสำรวจความคิดเห็น: **ข้อมูลทั่วไป**ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ

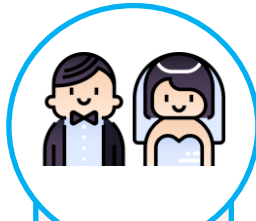
ผู้สูงอายุตัวอย่าง
จำนวน 502 คน

เพศหญิง

58.4%
60-88 ปี

แต่งงานแล้ว

60.4%

มีโทรศัพท์มือถือและอินเทอร์เน็ต

54.6%

ต่ำกว่าหรือเท่ากับ ป.6

30.1%

ปริญญาตรี

20.9%

รายได้เฉลี่ย/คน

13,500 บาท/เดือน

ระดับการใช้อินเทอร์เน็ต
ปานกลาง

24.1%

ระดับการใช้อินเทอร์เน็ต
ค่อนข้างคล่อง

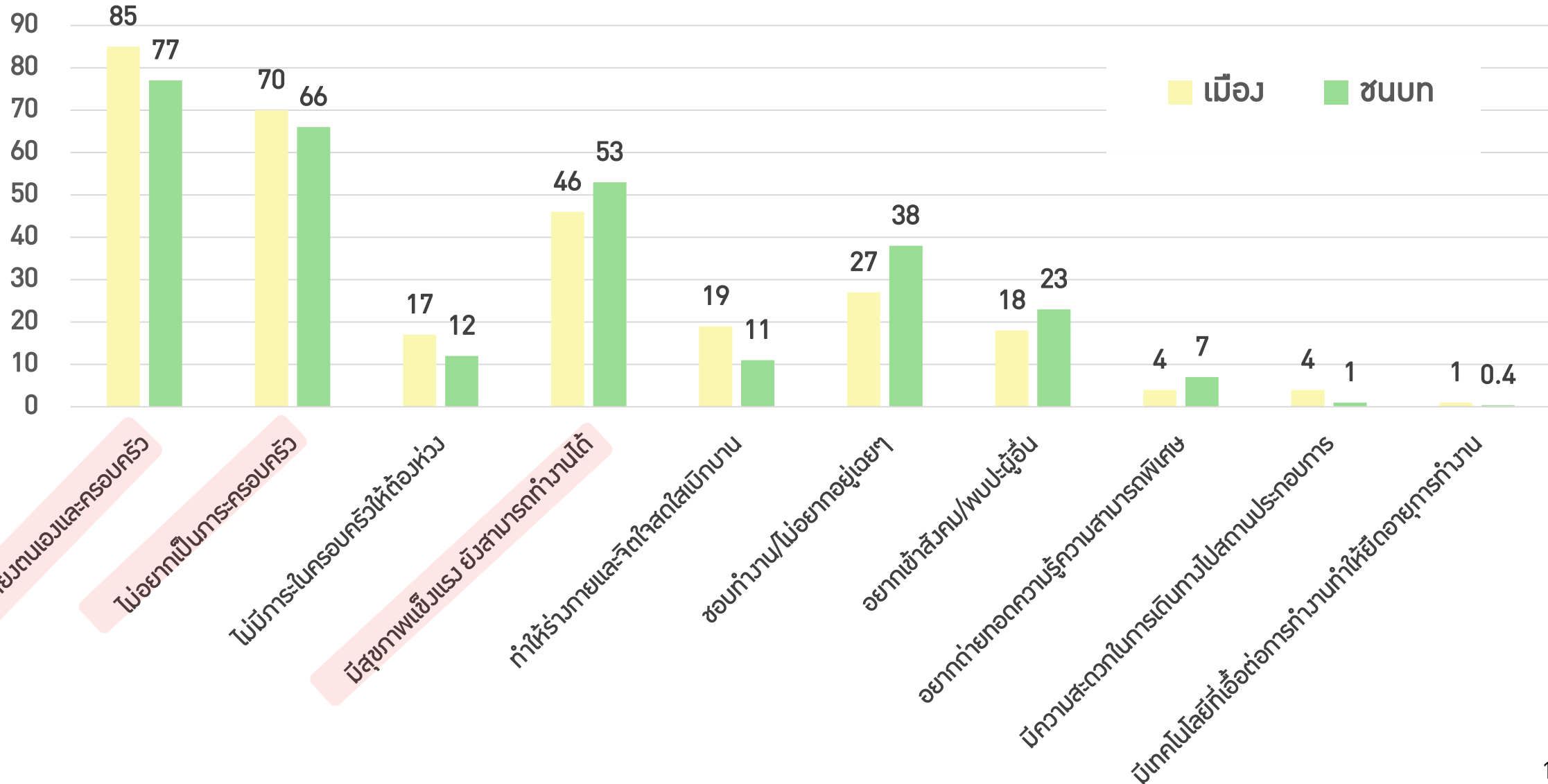

20.5%

5. การวิเคราะห์ปัจจัยกำหนดการจ้างงานผู้สูงอายุ (ต่อ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบสาเหตุที่ผู้สูงอายุตัวอย่างต้องการทำงานในเขตเมืองกับชนบท (%)

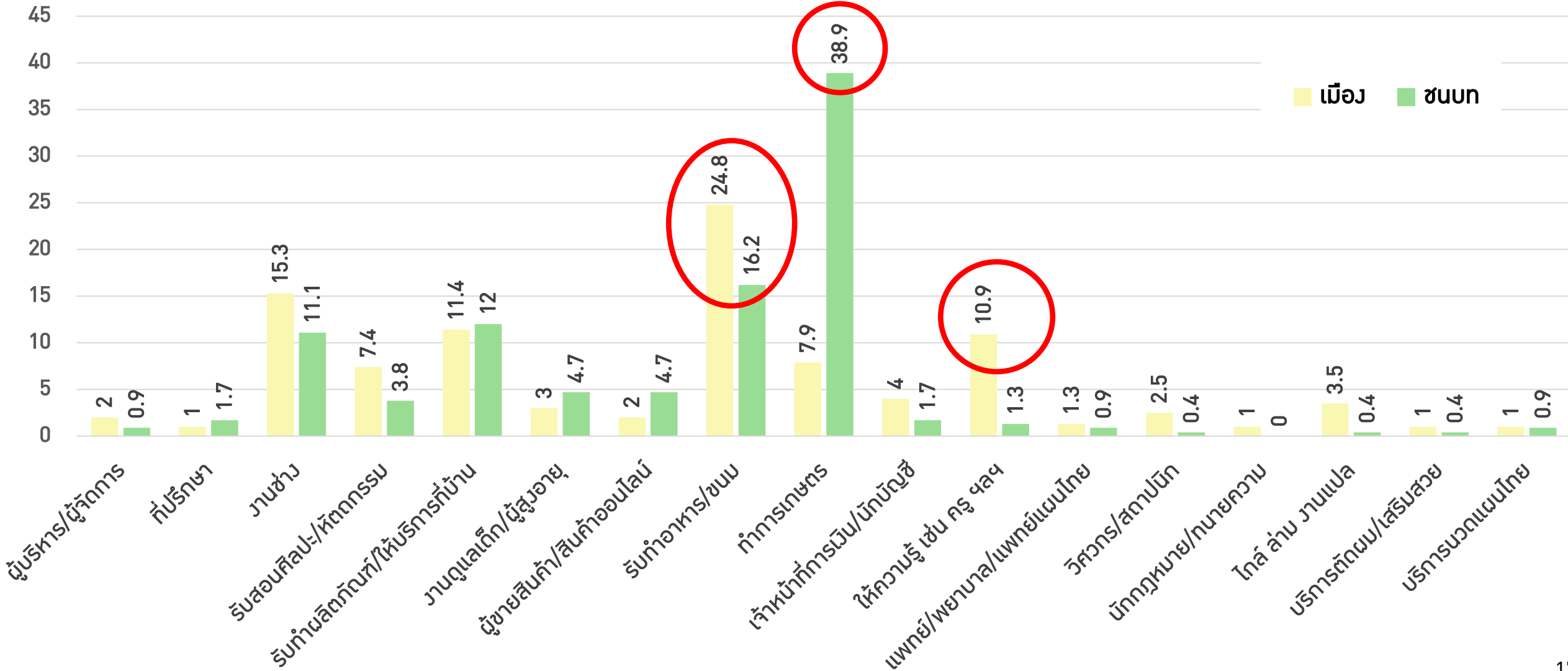

5. การวิเคราะห์ปัจจัยกำหนดการจ้างงานผู้สูงอายุ (ต่อ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

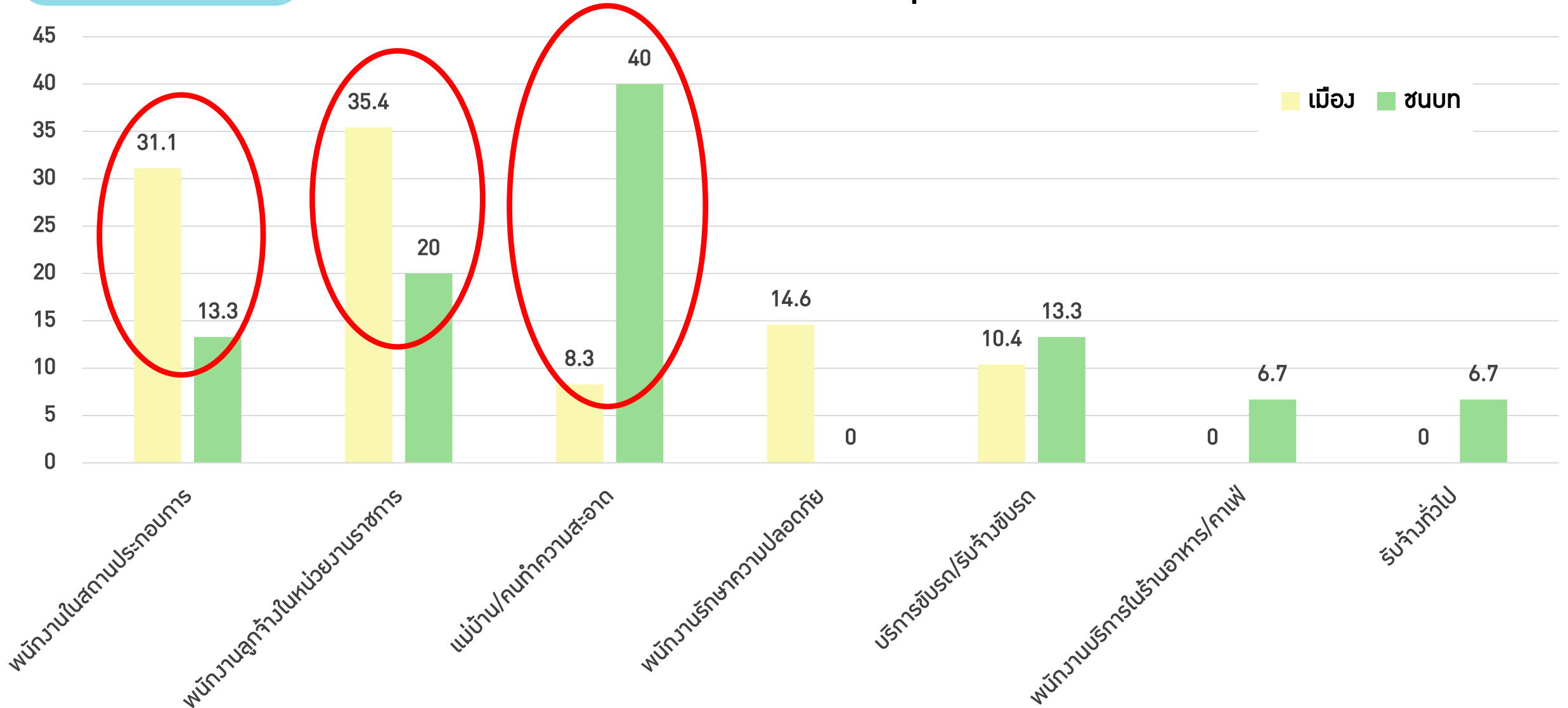
เปรียบเทียบ **ตำแหน่งงานที่ใช้ทักษะ** ที่กลุ่มตัวอย่างต้องการในเขตเมืองกับชนบท (%)

5. การวิเคราะห์ปัจจัยกำหนดการจ้างงานผู้สูงอายุ (ต่อ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

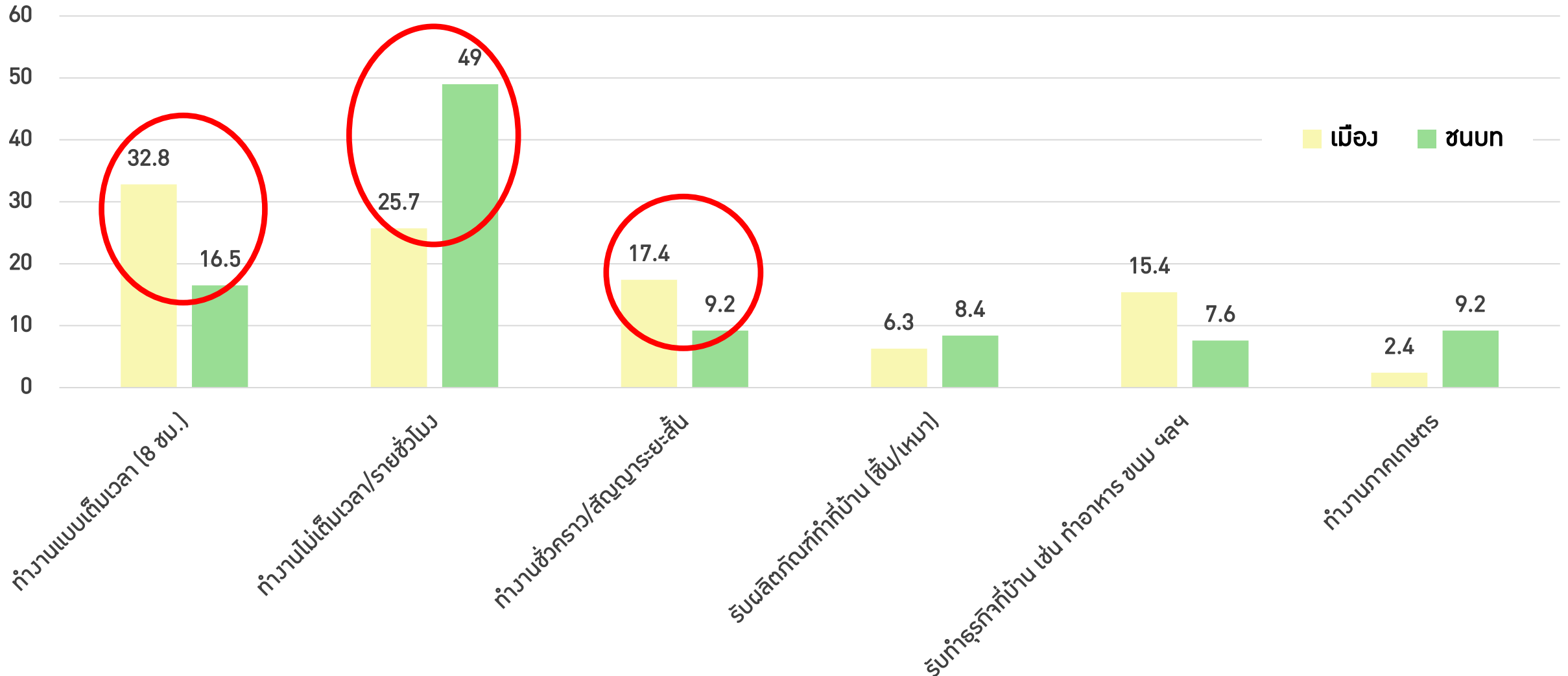
เปรียบเทียบงานที่ใช้แรงงานที่กลุ่มตัวอย่างต้องการในเขตเมืองกับชนบท (%)

5. การวิเคราะห์ปัจจัยกำหนดการจ้างงานผู้สูงอายุ (ต่อ)

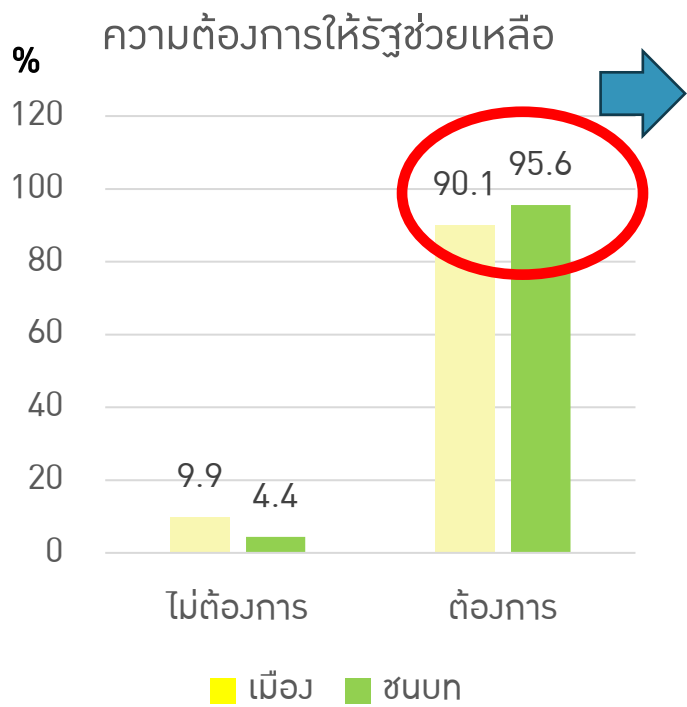
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบรูปแบบ/ลักษณะการทำงานของกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองกับชนบท (%)

5. การวิเคราะห์ปัจจัยกำหนดการจ้างงานผู้สูงอายุ (ต่อ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ความต้องการให้รัฐช่วยเหลือ		เขตพื้นที่					
		เมือง		ชนบท		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อบรมและให้ความรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ	ไม่ต้องการ	102	40.3%	184	73.9%	286	57.0%
	ต้องการ	151	59.7%	65	26.1%	216	43.0%
	รวม	253	100.0%	249	100.0%	502	100.0%
ให้เงินช่วยเหลือ/เงินสวัสดิการเพื่อการยังชีพ เช่น เบี้ยผู้สูงอายุ	ไม่ต้องการ	86	34.0%	62	24.9%	148	29.5%
	ต้องการ	167	66.0%	187	75.1%	354	70.5%
	รวม	253	100.0%	249	100.0%	502	100.0%
ให้เงินทุนเพื่อประกอบอาชีพ	ไม่ต้องการ	150	59.3%	158	63.5%	308	61.4%
	ต้องการ	103	40.7%	91	36.5%	194	38.6%
	รวม	253	100.0%	249	100.0%	502	100.0%
กำหนดเป็นกฎระเบียบให้เพิ่มสัดส่วนการจ้างงานผู้สูงอายุ	ไม่ต้องการ	204	80.6%	220	88.4%	424	84.5%
	ต้องการ	49	19.4%	29	11.6%	78	15.5%
	รวม	253	100.0%	249	100.0%	502	100.0%
จัดหางานที่เหมาะสมให้ผู้สูงอายุตามศักยภาพ	ไม่ต้องการ	147	58.1%	136	54.6%	283	56.4%
	ต้องการ	106	41.9%	113	45.4%	219	43.6%
	รวม	253	100.0%	249	100.0%	502	100.0%

การวิเคราะห์ปัจจัยกำหนดการจ้างงานผู้สูงอายุของกลุ่มตัวอย่าง

โมเดลการวิเคราะห์

$$\text{Prob}(z) = \ln \left(\frac{p}{1-p} \right) = \beta_0 + \beta_n X_n + \varepsilon$$

โดยที่: p คือ โอกาสในการทำงาน/ความต้องการทำงาน

β_n คือ ค่าสัมประสิทธิ์ของโอกาสทำงาน/ความต้องการทำงาน

X_n คือ ตัวแปรอิสระของตัวแทนผู้สูงอายุ ได้แก่

- $\beta_1 X_1 =$ อายุ   + $\beta_2 X_2 =$ การศึกษา   - $\beta_3 X_3 =$ รายได้   - $\beta_4 X_4 =$ ทรัพย์สิน/เงินออม
- + $\beta_5 X_5 =$ หนี้สิน   - $\beta_6 X_6 =$ เพศ (ชาย)   + $\beta_7 X_7 =$ สุขภาพ   + $\beta_8 X_8 =$ ทักษะ
- $\beta_9 X_9 =$ จำนวนบุตรที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้   - $\beta_{10} X_{10} =$ จำนวนหลานที่ต้องดูแล

การเปรียบเทียบปัจจัยกำหนดการจ้างงานผู้สูงอายุในเมืองและชนบท

เขตเมือง

- - อายุ
- - รายได้ต่อคน: บาท/เดือน
- + ระดับสุขภาพ
- - จำนวนลูกที่ไม่มีงานทำหรือช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ (ภาระต้องช่วยเหลือ)

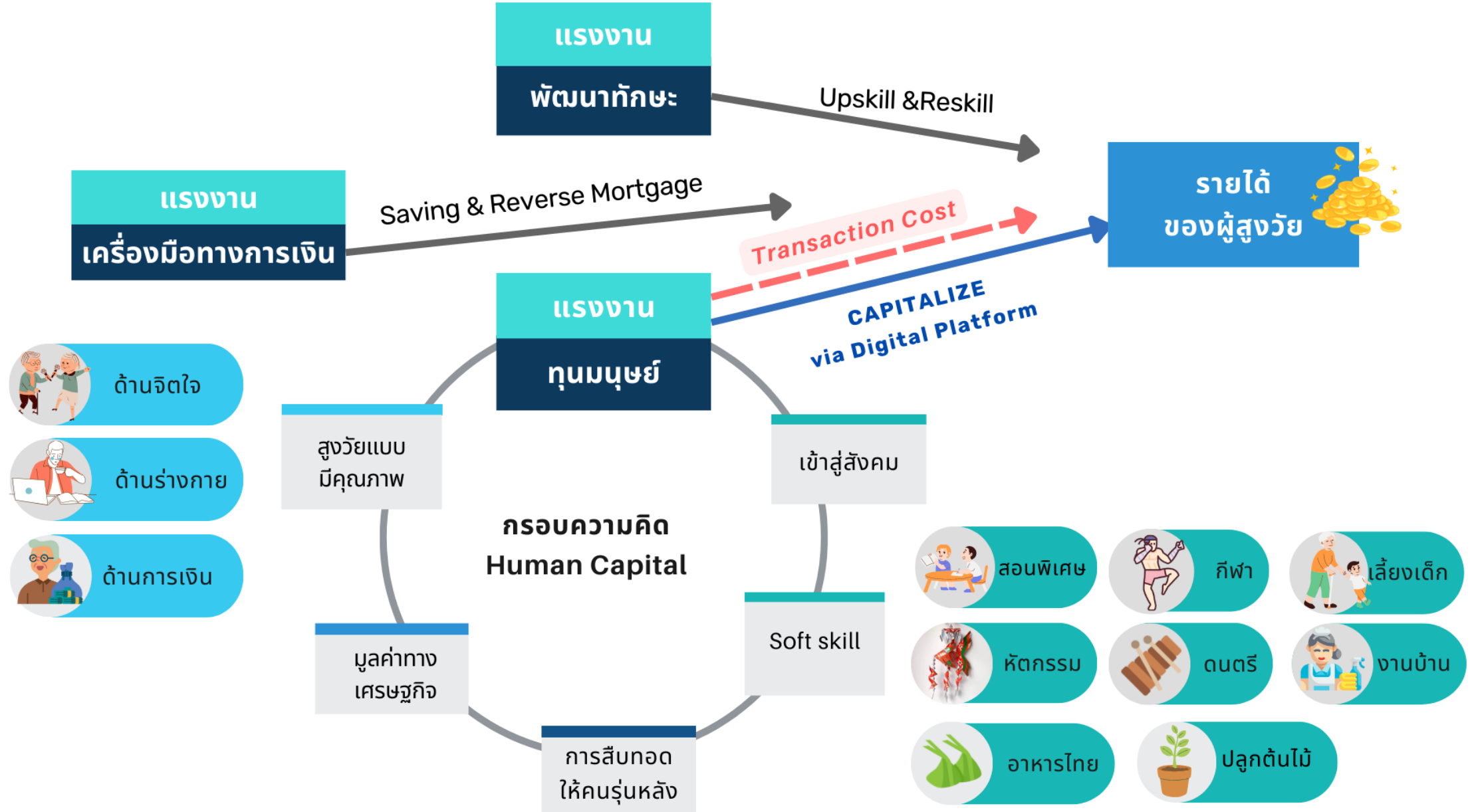

เขตชนบท

- - อายุ
- + หนี้สิน
- + ระดับสุขภาพ

6. ดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ

6. ดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ต่อ)

ตารางผลเปรียบเทียบฟังก์ชันบนแพลตฟอร์มการจ้างงานผู้สูงอายุ

ฟังก์ชัน	มาเลเซีย (การจ้างงาน)	สิงคโปร์ (การจ้างงาน)	สหรัฐอเมริกา (การจ้างงาน)	สหรัฐอเมริกา (การจ้างงาน)	TERRA BKK (การจ้างงาน)	กรมการจัดหางาน (การจ้างงาน)	กรมการพัฒนาชุมชน (ขายสินค้าออนไลน์)	กรมกิจการผู้สูงอายุ (ขายสินค้าออนไลน์)
ลักษณะแพลตฟอร์ม	เว็บไซต์	เว็บไซต์	เว็บไซต์	เว็บไซต์	เว็บไซต์/ แอปพลิเคชัน	เว็บไซต์/ แอปพลิเคชัน	เพจเฟซบุ๊ก	เว็บไซต์
การจ้างงานในระบบ	✓ บริษัทขนาดใหญ่ (วัยเกษียณอายุ)	✓ งานมากกว่า 20 ประเภท (อายุ >45 ปี)	✓ หน่วยงานรัฐ > 10 โปรแกรม (อายุ >55 ปี)	✓ งานมี 10 หมวด (อายุ >50 ปี)	✗	✓ ภาครัฐ/งานทั่วไป/ งานจากบริษัทจัดหางาน	✗	✗
การจ้างงานนอกระบบ	✗	✗	✗	✗	✓ การจ้างงาน ค่อนข้างน้อย	✗	✗ ขายกับสินค้า OTOP จากผู้สูงอายุ	✗ ขายสินค้าจาก ผู้สูงอายุ
ระบบ search แบบ ค้นจากประเภทงาน	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓
ระบบ search แบบอิสระ	✓ ค้นจากงาน/ ทักษะ/สถานที่	✓ ค้นจากงาน/บริษัท/ประเภท งาน/ประเภทการจ้าง/สถานที่	✓ ค้นจาก keyword/รัฐ/ กดหางานบนแผนที่ได้	✓ ค้นจาก keyword/ รัฐ/บริษัท	✗	✓ ค้นชื่อตำแหน่ง/ชื่อนายจ้าง /ชื่อสถานประกอบการ	✓ ค้นจากหมวดหมู่ อัลบั้ม/รูปภาพ	✓ ค้นจากชื่อสินค้า/ หมวดสินค้า/จังหวัด
ระบบ Profile นายจ้าง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✗
ระบบ Profile ลูกจ้าง	✗	✗	✗	✗	✓ มีชื่อ-นามสกุลเท่านั้น	✗	✗	✗

6. ดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ต่อ)

ตารางผลเปรียบเทียบฟังก์ชันบนแพลตฟอร์มการจ้างงานผู้สูงอายุ (ต่อ)

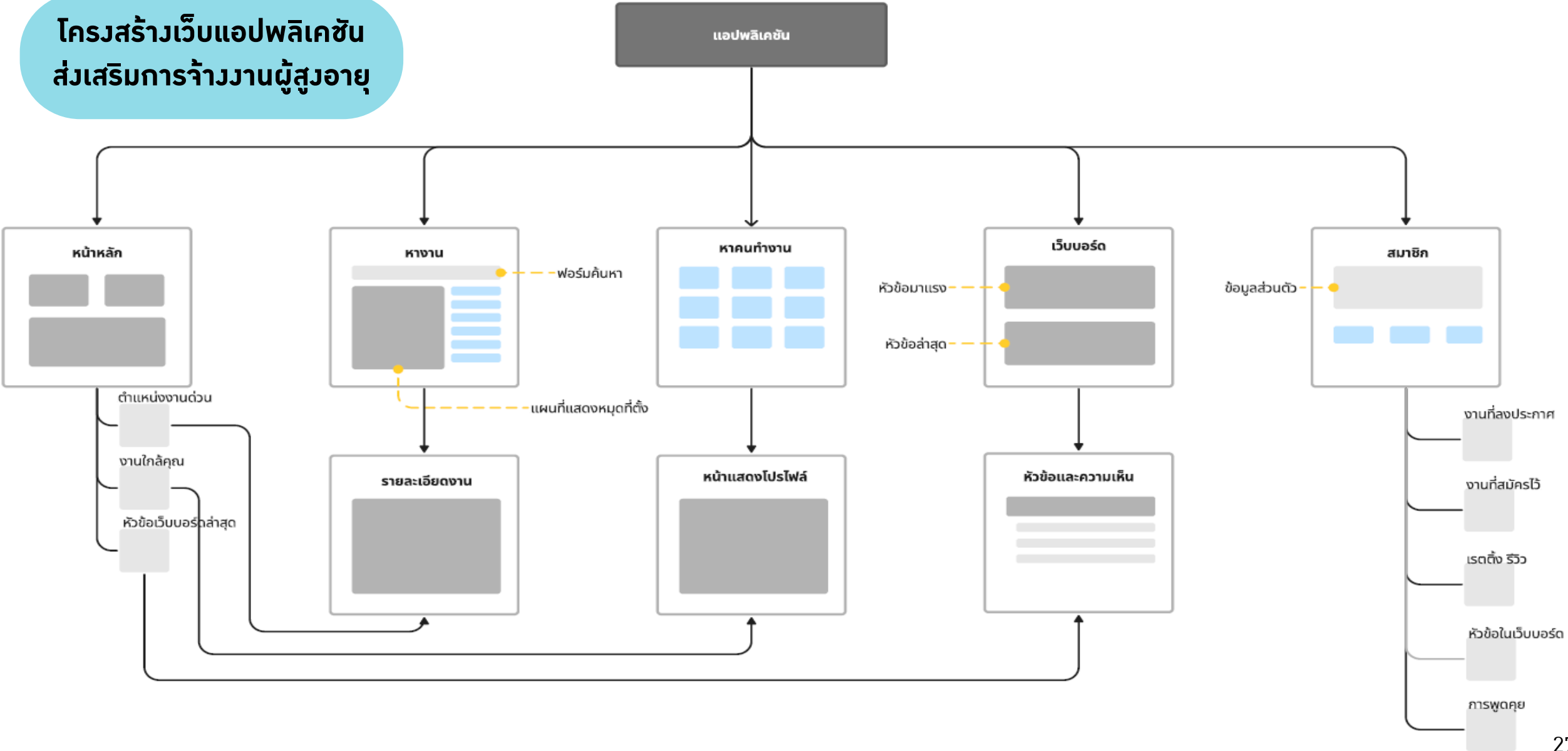
ฟังก์ชัน	Hire.Seniors (การจ้างงาน)	SILVERJOBS (การจ้างงาน)	NEW Solutions (การจ้างงาน)	RetirementJobs.com (การจ้างงาน)	OaActive (การจ้างงาน)	THAI (การจ้างงาน)	บุญใจ (ขายสินค้าออนไลน์)	กรมกิจการผู้สูงอายุ (ขายสินค้าออนไลน์)
จุดที่ตั้งของงานบน google map	✗ ระบุชื่อบริษัท/ เมือง/จังหวัด	✗ ระบุที่อยู่	✗ ระบุชื่อบริษัท/ เมือง/รัฐ	✓ ระบุสถานที่/ ดู view map ได้	✓ ระบุสถานที่/ แสดงแผนที่ได้	✓ แสดงจุดที่ตั้งบน google map	✗ ระบุสถานที่/ เลขที่อยู่	✗ ระบุสถานที่
จุดที่ตั้งของลูกจ้างบน google map	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✓ ระบุสถานที่/ ที่อยู่สินค้า
Review/comment	✗	✗	✗	✓ รีวิวนายจ้าง/บริษัท (ความคิดเห็น/ดาว)	✓ รีวิวลูกจ้าง (ดาว)	✗	✓ รีวิวเพจ/ รีวิวสินค้า	✓ รีวิวสินค้า (ดาว)
พื้นที่ให้ลงโฆษณา	✗	✗	✗	✗	✓ สินค้าที่เกี่ยวข้อง กับผู้สูงอายุ	✓ ประกาศสอบ/ รับสมัครงาน	✗	✗
Messenger โต้ตอบกันได้	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✓ แชทผ่าน Messenger	✗
จุดอ่อน	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีช่องทางรีวิว ไม่ระบุตัวเลขคำตอบแทน ไม่มีช่องทางติดต่อโดยตรง ไม่ระบุตำแหน่งที่ตั้ง 	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีช่องทางรีวิว ไม่มีปุ่ม Chat ไม่มีช่องทางติดต่อโดยตรง 	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีช่องทางสำหรับรีวิว ใช้งานยาก มีแถบเมนูซ้อน 	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีช่องทางรีวิว ไม่มี Chat/ช่องทางติดต่อโดยตรง 	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีฟังก์ชันค้นหางาน (search) 	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีช่องทางรีวิว แสดงที่ตั้งบน google map เฉพาะนายจ้างและเฉพาะงานเท่านั้น 	<ul style="list-style-type: none"> สำหรับขายสินค้า OTOP เท่านั้น 	<ul style="list-style-type: none"> ผู้สูงอายุต้องติดต่อกับหน่วยงานเพื่อประกาศขายสินค้า
จุดแข็ง	<ul style="list-style-type: none"> ใช้งานง่าย ไม่ซับซ้อน มีช่องค้นหาแบบอิสระ 	<ul style="list-style-type: none"> สีสวยงาม มีข้อมูลสำคัญครบถ้วนในหน้าแรก ปรับให้เหมาะสมกับการใช้งานบนมือถือได้ 	<ul style="list-style-type: none"> คลิกหางานบนแผนที่ได้ 	<ul style="list-style-type: none"> ดู view map ได้ มีฟังก์ชันรีวิวนายจ้าง/บริษัท 	<ul style="list-style-type: none"> ขนาดอักษรใหญ่พิเศษ มีปุ่ม (+), (-) ขนาดอักษร แสดงแผนที่ทำงานได้ 	<ul style="list-style-type: none"> ระบบแยกหมวดหมู่ชัดเจน มีข้อมูลสำคัญครบถ้วนในหน้าเดียว 	<ul style="list-style-type: none"> มีรีวิวสินค้า มี Chat โดยตรง 	<ul style="list-style-type: none"> ใช้งานง่าย ตัวอักษรขนาดใหญ่

เหตุผลที่ต้องมีแพลตฟอร์มเพื่อส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุใหม่ เพราะแพลตฟอร์มที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่ตอบโจทย์การทำงานนอกระบบ ด้วยเหตุผลดังนี้

- ระบบแสดงรายละเอียดของข้อมูลผู้ใช้งาน (Profile) ของลูกจ้าง (มีเพียงชื่อ-นามสกุลเท่านั้น) ควรแสดงรายละเอียดด้านคุณสมบัติ ความสามารถพิเศษ บริการต่าง ๆ ของผู้สูงอายุ
- ระบบแสดงจุดที่ตั้งของงานบนระบบแผนที่ (google map) มีเพียงบางงานเท่านั้น และขาดระบบแสดงจุดที่ตั้ง/บริเวณที่ตั้งโดยประมาณของลูกจ้างบน google map
- ระบบการสืบค้นข้อมูลได้ตามอิสระ (smart search) ใช้คำ (keyword) ใดก็ได้ในการค้นหางานหรือกิจกรรมที่สนใจ
- ระบบการประเมิน (review และ comment) ระบบควรมีการประเมินหรือรีวิวซึ่งกันและกันได้ทั้งฝั่งนายจ้างและลูกจ้าง
- ระบบส่งข้อความ (Messenger) ตอบโต้กันได้โดยตรง มีเพียงแพลตฟอร์มขายสินค้าผู้สูงอายุบนเพจ Facebook เท่านั้น
- ระบบขายพื้นที่ให้โฆษณาบนแพลตฟอร์มยังมีค่อนข้างน้อย แพลตฟอร์มต้องสร้างรายได้เลี้ยงตัวเองได้ (Sustainability) จากการรับโฆษณาสินค้าและบริการต่าง ๆ ที่ต้องการลงประกาศโฆษณาบนแพลตฟอร์มนี้
- เกร็ดความรู้เกี่ยวกับผู้สูงอายุและระบบโทรฉุกเฉินเพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุยามฉุกเฉิน/ประสบอุบัติเหตุในบ้านให้สามารถใช้โทรศัพท์มือถือกดปุ่มโทรฉุกเฉิน (กดปุ่ม Emergency) เพื่อแจ้งไปยังสถานพยาบาลใกล้บ้าน หรือเพื่อแจ้งไปยังญาติเมื่อเกิดเหตุร้ายขึ้น

6. ศึกษากลแพลตฟอร์มเพื่อส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ต่อ)

โครงสร้างเว็บแอปพลิเคชัน
ส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุ

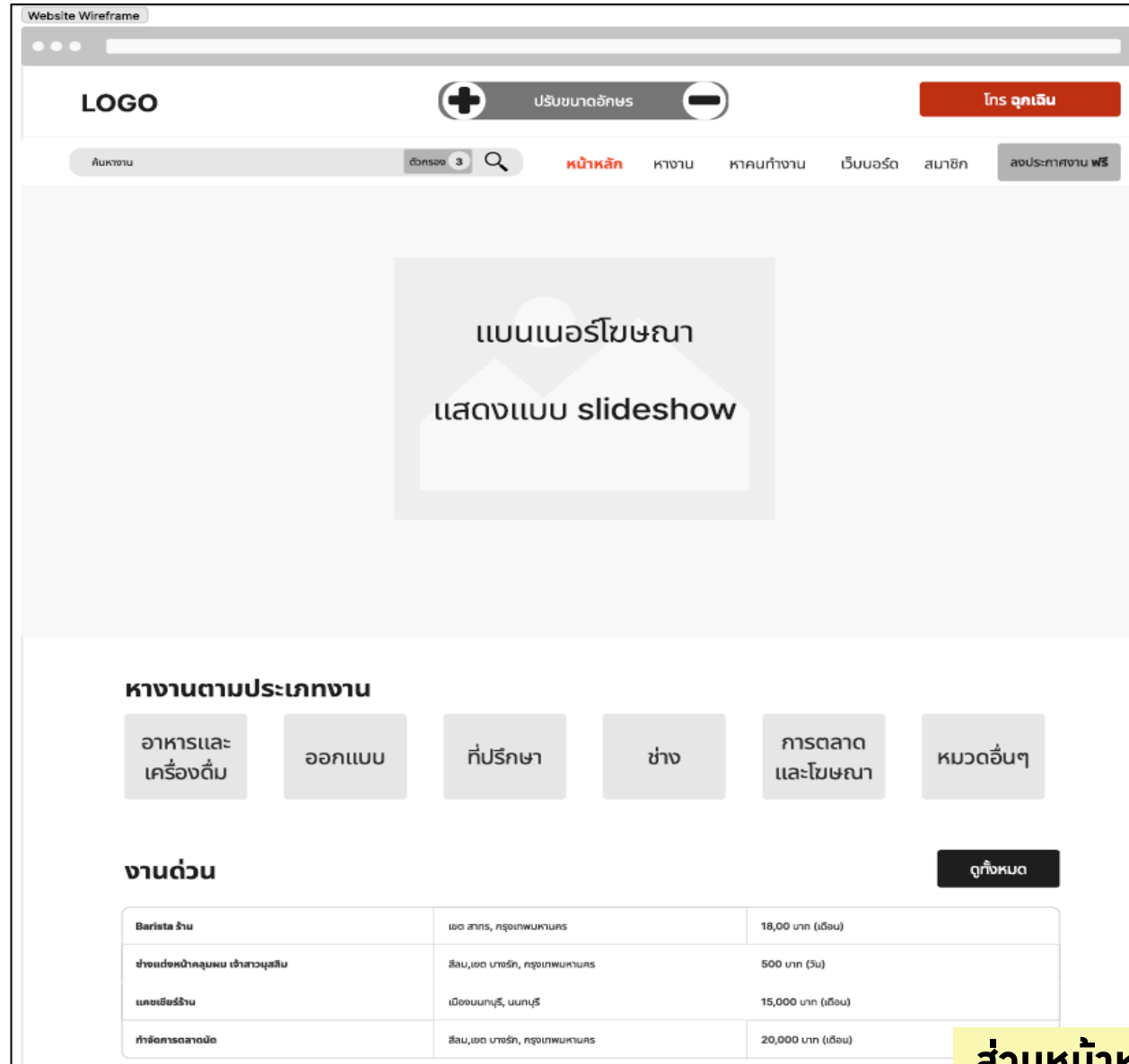

6. ศึกษากฎแพลตฟอร์มเพื่อส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ต่อ)

โครงสร้างเว็บแอปพลิเคชัน ส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุ

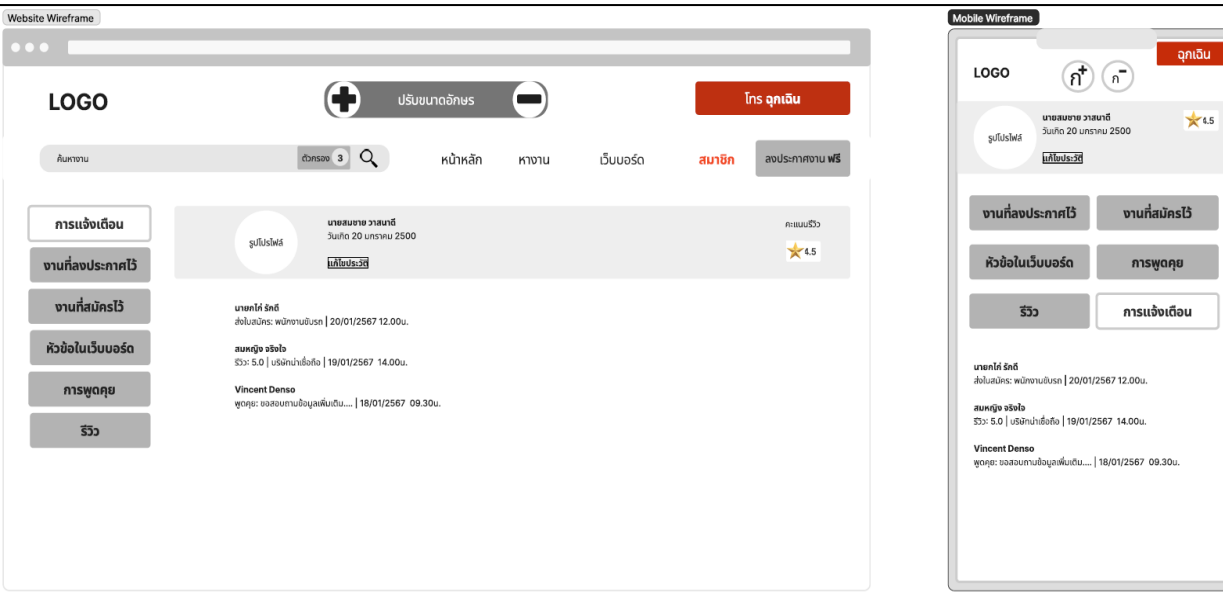
โครงสร้างข้อมูล

- รายละเอียดงาน
- โปรไฟล์ผู้หางาน (ผู้สูงอายุ/ลูกจ้าง)
- โปรไฟล์ผู้ลงประกาศหางาน (นายจ้าง)
- การโฆษณา
- ตำแหน่งโฆษณา
- รายงานการโฆษณา
- การรีวิว
- หัวข้อพูดคุย
- ความคิดเห็น
- ระบบโทรฉุกเฉิน

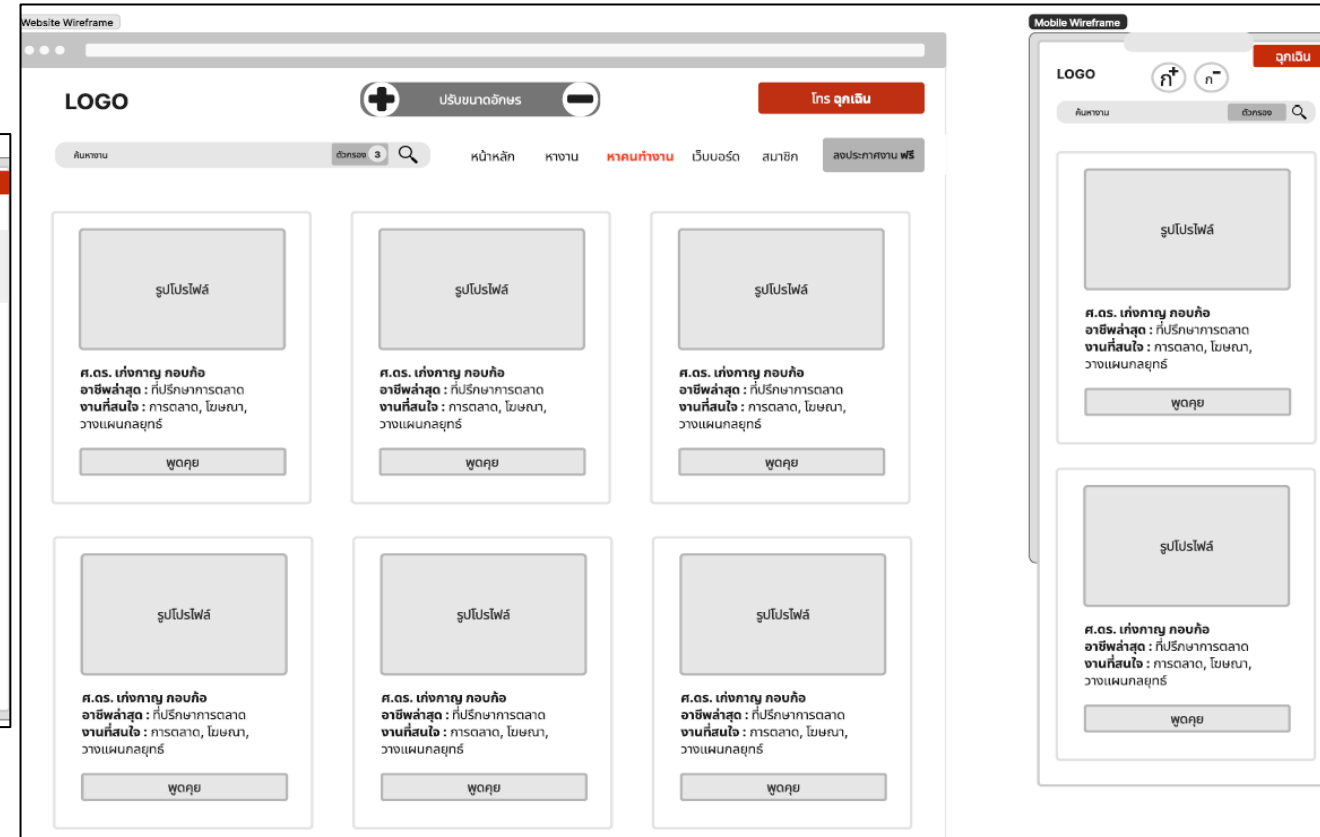

ส่วนหน้าหลัก

โครงสร้างเว็บแอปพลิเคชันส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุ (ต่อ)

หน้าของสมาชิก (ลูกจ้าง/ผู้สูงอายุ)

หน้าโปรไฟล์และผลงานของสมาชิก (ลูกจ้าง/ผู้สูงอายุ)

โครงสร้างเว็บแอปพลิเคชันส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุ (ต่อ)

งานด่วน

Barista ชู	เขต สหราช, กรุงเทพมหานคร	18,000 บาท (เดือน)
ช่างยนต์นำรถเข็นเช่ารายเดือน	สีลม,เขต บางรัก, กรุงเทพมหานคร	500 บาท (วัน)
แม่ชื้อยี่หื้อน	เมืองคนบุรี, นครบุรี	15,000 บาท (เดือน)
ทำอาหารตามสั่ง	สีลม,เขต บางรัก, กรุงเทพมหานคร	20,000 บาท (เดือน)

ดูทั้งหมด

งานใกล้คุณ

ทำอาหารตามสั่ง	สีลม,เขต บางรัก, กรุงเทพมหานคร	20,000 บาท (เดือน)
ช่างยนต์นำรถเข็นเช่ารายเดือน	สีลม,เขต บางรัก, กรุงเทพมหานคร	500 บาท (วัน)
ช่างทำสีบ้าน	สีลม,เขต บางรัก, กรุงเทพมหานคร	500 บาท (วัน)
พนักงนเหล็กคิน่า	สีลม,เขต บางรัก, กรุงเทพมหานคร	200 บาท (ชม.)
Korean Webtoon Translator/แปลงานเว็บตูนเกาหลี (เกาหลี-ไทย)	วัฒนาเขต กรุงเทพมหานคร	20,000+ (เดือน)
Korean Webtoon Translator/แปลงานเว็บตูนเกาหลี (ไทย-ไทย)	วัฒนาเขต กรุงเทพมหานคร	20,000+ (เดือน)

ดูทั้งหมด

Website Wireframe

Website Wireframe

Mobile Wireframe

Mobile Wireframe

แสดงงานใกล้คุณ

การสนทนาระหว่างผู้จ้างงานและลูกจ้างผ่านระบบ

7. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการพัฒนารูปแบบการจ้างงานผู้สูงอายุ

คุณทัศนีย์ บุญประสิทธิ์
รองนายกเทศมนตรีเมืองพิบูลมังสาหาร
จ. อุบลราชธานี

- การส่งเสริมการมีงานทำนอกกระบบผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม หรือหน่วยงานในท้องถิ่น
- การจ้างงานในระบบควรปรับลักษณะงานและค่าตอบแทนตามความเหมาะสมขอความสามารถ
- เข้าถึงบริการและคำปรึกษาด้านสาธารณสุขด้วยดิจิทัลเทคโนโลยี (telemedicine)
- ทบทวน/หลีกเลี่ยงการแทรกแซงของภาครัฐที่นำไปสู่ความบิดเบือนของตลาดแรงงานและบั่นทอนการจ้างงานของผู้สูงวัย เช่น อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ สวัสดิการภาคบังคับ (เงินชดเชยภาคบังคับ)
- การอบรมให้ความรู้เพื่อเพิ่มทักษะอาชีพ ศักยภาพในการใช้เทคโนโลยี และช่องทางให้คำปรึกษาด้านการจ้างงาน

ส่งความคิดเห็นเพิ่มเติมได้ที่
aey@tdri.or.th

“ขอบคุณครับ”

ກາດຜນວກ

**โมเดลปัจจัย
กำหนดการจ้างงาน
ผู้สูงอายุในเมือง**

ระดับนัยสำคัญ

*** $p < 0.01$ (99%),

** $p < 0.05$ (95%),

* $p < 0.1$ (90%)

ตัวแปร	สมการที่ (1)	สมการที่ (2)	สมการที่ (3)	สมการที่ (4)	สมการที่ (5)	สมการที่ (6)
อายุ	-0.0745405**	-0.0631668*	-0.0483538*	-0.0675325**	-0.0814686**	-0.0616684**
	-0.0320177	-0.0331249	-0.0297611	-0.0320713	-0.0310147	-0.0269127
ระดับการศึกษา	0.1097627	0.2220842	0.2686513	-	-	-
	-0.2215778	-0.2108196	-0.2065946	-	-	-
รายได้ต่อคน: บาท/เดือน	-0.0000866**	-0.0001012**	-0.0001246**	-0.0000764**	-0.0000494*	-0.0000631**
	-0.0000388	-0.0000415	-0.0000412	-0.0000323	-0.0000271	-0.0000282
ทรัพย์สิน/เงินออม)	0.9685646	-	-	-	-	-
	-0.782321	-	-	-	-	-
หนี้สิน	-	1.284421*	1.245367*	1.130291	-	-
	-	-0.7693936	-0.7322445	-0.7526373	-	-
เพศชาย	-1.259177**	-1.155575*	-1.167187*	0.8783807	-	-
	-0.6352796	-0.6246689	-0.5980443	-0.5814672	-	-
ระดับสุขภาพ	1.612000***	1.682507***	1.636180***	1.757712***	1.673136***	1.621671***
	-0.3759989	-0.3929126	-0.3674064	-0.3854302	-0.3605029	-0.3382963
การมีทักษะอาชีพ	0.9232465	1.129498	1.218978	-	-	-
	-0.7873229	-0.825764	-0.7787256	-	-	-
จำนวนลูกที่ไม่มีงานทำ หรือช่วยเหลือตัวเองไม่ได้	-0.9405715*	-1.066978*	-	-1.128237**	-1.160669**	-
	-0.4811513	-0.4974204	-	-0.4727005	-0.4694314	-
จำนวนหลานที่ต้องดูแล	-0.4767072	-0.3686337	-	-	-	-
	-0.6979015	-0.7184275	-	-	-	-
ค่าคงที่	2.498436	1.314388	0.2812861	2.519865	3.33091	2.079301
	-2.574867	-2.643709	-2.458809	-2.452069	-2.371203	-2.151226
กลุ่มตัวอย่าง	253	253	253	253	253	253
Log likelihood	-43.024429	-42.287216	-44.369706	-43.838091	-46.116101	-48.900157
Pseudo R ²	0.4055	0.4157	0.3869	0.3942	0.3628	0.3243

**โมเดลปัจจัย
กำหนดการจ้างงาน
ผู้สูงอายุในชนบท**

ระดับนัยสำคัญ

*** $p < 0.01$ (99%),

** $p < 0.05$ (95%),

* $p < 0.1$ (90%)

ตัวแปร	สมการที่ (1)	สมการที่ (2)	สมการที่ (3)	สมการที่ (4)	สมการที่ (5)
อายุ	-0.0486074*	-0.0484756*	-0.0485617*	-0.0532372**	-0.0493688**
	-0.0278411	-0.0276722	-0.0254035	(0. 024498)	-0.0239382
ระดับการศึกษา	0.1198391	0.1468283	-	-	-
	-0.2571929	-0.2679593	-	-	-
รายได้ต่อคน: บาท/เดือน	-0.00000732	-0.00000766	-0.000018	-	-
	-0.0000292	-0.0000319	(0. 0000303)	-	-
ทรัพย์สิน/เงินออม	1.193499**	-	-	-	-
	-0.4971173	-	-	-	-
หนี้สิน	-	1.343688**	1.066917**	1.116803**	1.185362**
	-	-0.525965	-0.4793633	-0.4758607	-0.4676133
เพศชาย	-0.3004164	-0.3621224	-	-	-
	-0.4785285	-0.4856032	-	-	-
ระดับสุขภาพ	0.7903342***	0.9225671***	0.872151***	0.8948566***	0.905316***
	(0. 2312516)	-0.240971	(0. 350018)	-0.2322686	-0.2329502
การมีทักษะอาชีพ	1.329738	0.7488971	0.7428278	0.7762782	-
	-0.9939493	-0.9921856	-0.446915	-0.9453149	-
จำนวนลูกที่ไม่มีงานทำ หรือช่วยเหลือตัวเองไม่ได้	-0.0074137	-0.36799	-	-	-
	-0.51837	-0.4715136	-	-	-
จำนวนหลานที่ต้องดูแล	-0.5212343	-0. 6855772	-	-	-
	-0.4929246	-0.5010767	-	-	-
ค่าคงที่	0.5586033	1.052064	1.27428	1.605501	2.032208
	-2.288953	-2.215303	-2.001356	-1.93733	-1.887083
กลุ่มตัวอย่าง	249	249	249	249	249
Log likelihood	-67.818386	-67.156803	-68.759378	-68.988129	-69.299883
Pseudo R ²	0.2596	0.2669	0.2494	0.2469	0.2435